

ושני במאי 2014. בכל אחד מהם הוא מצא ליקויים חמורים בגופים כמו בנק ישראל, משרד האוצר והרשות לניירות ערך. בדו"ח השני חשף המבקר ליקויים באבטחת המידע של ממשל זמין, אחד הגופים הכי רגישים במגזר הממשלתי.

סביר להניח שהתרגילים האחרונים שנעשו בגופים המבוקרים כללו התייחסות לדו"חות המבקר, אבל התחושה הכללית היא שאנחנו מתנהלים בצורה רגועה מדי, כאילו מדובר באמת במשהו וירטואלי שרחוק מאוד מאיתנו ולא באיומים שעלולים להתממש בכל רגע.

הבעיה - לא רק במגזר הציבורי

אולם, הבעיה המרכזית היא בגופים שאינם מפוקחים על ידי המבקר או על ידי מנגנוני רגולציה ממשלתיים. הכוונה היא לארגונים במגזר הפרטי שהתלות שלהם במערכות מיחשוב וטכנולוגיה קריטית ביותר וכל מתקפת סייבר עליהן עלולה להפוך את החיים במדינה לגיהנום אחד גדול, בשעת רגיעה ובמיוחד בעת חירום. העסקים הפרטיים והחברות הגדולות הפרטיות שאינן מפוקחות על ידי ר"א"ם או מבקר המדינה נופלים בין הכיסאות: מצד

אחד הם לא רוצים שנציגי מגזרי הביטחון והממשלה ישבו בישיבות ההנהלה שלהם ויבדקו את פעילותם, אבל מצד שני, הם צמאים למידע ולעצות כיצד לשמור על הארגונים שלהם מפני איומי הסייבר.

נושא הסייבר נמצא עדיין בשלב של חדרת תודעה, הקניית ידע ולמידה. הלמידה הזו נעשית בתנאים של איומי התקפות מיידיות על כל אחד ואחד מהאתרים בארץ, שלא לדבר על מתקפה כוללת. השאלה התמידית היא האם אנחנו מוכנים לתסריט של מתקפה משולבת, הן בשדה הקרב והן בזירת המיחשוב. מדובר בשאלה מורכבת שהתשובה עליה היא: כנראה שלא. יש מגזרים שמוכנים ויש תחום אפור של ארגונים ומגזרים שאיש לא יודע, כולל בעליהם, האם הם מוכנים, ואם לא - מה הם צריכים לעשות.

קבוצת אנשים ומחשבים נרתמת למאמץ ההסברה וההחדרה של תודעת המוכנות לסייבר. בחודשים האחרונים הקמנו פורום סייבר, המורכב מבכירי אנשי אבטחת המידע בישראל, בראשותו של **רמי אפרתי**, לשעבר בכיר במטה הקיברנטי הלאומי. המדידות של אנשים ומחשבים פתוחות ונותנות בולטות לפעילות

המבוכת של המטה הקיברנטי הלאומי, בראשותו של ד"ר **אביתר מתניה**. לפני חודשים אחדים התחילה הקבוצה להפיץ ניוזלטר בנושאי אבטחת המידע והסייבר בשפה העברית ובקרוב מאוד יופץ ניוזלטר בנושאים אלה בשפה האנגלית. בכך ניתן מענה להתעניינות חסרת התקדים שקיימת בעולם בסייבר הישראלי, כחלק מאומת הסטארט-אפ.

בנוסף, התחלנו בסדרה של שולחנות עגולים בנושא סייבר, על פי מגזרים. נפגשנו עם מנמ"רי מגזר הבריאות ובחודשים הקרובים, עד הסתיו, נכנס מגזרים חשובים אחרים. כנס InfoSec האחרון טיפל בצורה נרחבת בנושא ובמהלך השנה הקרובה נכנס ועידה בינלאומית מרכזית שתעסוק בסייבר, כדי לעדכן ולרענן את המידע והידע.

השורה התחתונה: היערכות מדינת ישראל בנושא הסייבר השתפרה לעומת השנים הקודמות, אבל עדיין רחוקה מלהשיב רצון ולהרגיע. מן הראוי שההתארות של המבקר יילקחו ברצינות - לא רק כדי למנוע דו"חות חריפים אלא בעיקר כדי לתקן את הטעון תיקון ולהיערך בזמן.

יהודה קונפורטס

מבקרת הדואר האיטלקי: "על התכנון האסטרטגי וניהול הסיכונים להשתלב למרות הניגוד ביניהם"

"יש ניגוד בין תכנון האסטרטגיה בארגון ובין ניהול הסיכונים בו ♦ במובנים מסויימים הם מקבילים - אבל עליהם גם להשתלב, על מנת להביא למצוינות תפעולית תוך הלימה לרגולציות" ♦ כך אמרה קרוליין דיטמאייר, מנהלת מחלקת הביקורת הפנימית, הדואר האיטלקי

אמרה דיטמאייר: "יש פה הזדמנות למבקרים הפנימיים בארגונים. הם יכולים להביא יותר ערך, אם הם ירחיבו את תחומי הבקרה שלהם. אז נדרש לשבץ את ניהול הסיכונים בתהליכים העסקיים, למשל יעד אסטרטגי תפעולי, אשר במהותו מנוגד לרגולציות".

"יש לשלב תכנון אסטרטגי עם ניהול סיכונים. אף שהם מנוגדים - נדרש לעשות זאת בהירות", הוסיפה דיטמאייר. "תכנון אסטרטגי כולל טיפול בהיבטי צמיחה, רווח, עדיפויות עסקיות והשקעות".

לדבריה, "ניהול סיכונים מדבר על עדכונים של נתונים, קביעת רף של רווחים, סובלנות ועמידה ברגולציות. על אנשי

לדברי דיטמאייר, הדואר האיטלקי במהותו הוא "יותר מחצי בנק". היא תיארה את הניגודים המובנים הקיימים בין ניהול הסיכונים בארגון, הנוגע לממשל תאגידי ולהלימה לרגולציות מחד - ובין התכנון האסטרטגי, הנוגע להיבטים העסקיים, דוגמת הגדלת הרווחים, מאידך.

לשאלה מהו ניהול סיכונים, השיבה, כי "יישום ניהול סיכונים הוא לקיחת האפשרות של היתכנות שלא יושגו היעדים, עסקי או ממשלי. לשם כך נדרשת בקרה על התהליכים. לכן נדרש ניהול סיכונים תפעולי, אולם יש קושי לחברו לאסטרטגייה הארגונית".

בשל הצורך לשלב בין תפישות אלה,

"יש ניגוד בין תכנון האסטרטגיה בארגון לניהול הסיכונים בו. במובנים מסויימים הם מקבילים, אבל עליהם גם להשתלב, על מנת להביא למצוינות תפעולית תוך הלימה לרגולציות", כך אמרה **קרוליין דיטמאייר**, מנהלת מחלקת הביקורת הפנימית בדואר האיטלקי (Poste Italiane) ובבנק הדואר האיטלקי.

דיטמאייר דיברה בשולחן עגול שנערך לבכירי המבקרים הפנימיים בעולם הבנקאות, שערך איגוד מבקרים פנימיים בישראל, IIA ישראל. השולחן העגול נערך במלון שרתון בתל אביב. את האירוע, בהפקת אנשים ומחשבים, הנחו ר"ח **דורון רונן** ו**דורון רוזנבלום**, סגני נשיא IIA ישראל.